

PRESSEMEDDELELSE

Nuuk, Narsaq, Aarhus og København, d. 19. marts 2016

Høring i Folketingets Grønlandsudvalg bekræfter uranaftalens manglende bæredygtighed

Som led i behandlingen af de lovforslag, der iflg. aftalen mellem den grønlandske og den danske regering snart skal behandles i Folketinget og i det grønlandske Landsting, Inatsisartut, afholdt Grønlandsudvalget d. 16. marts en høring om udvinding og eksport af uran. Høringen bekræfter grønlandske og danske miljøorganisationers kritik af uranminedriften og understreger nødvendigheden af en folkeafstemning i Grønland om genindførelse af uranforbuddet.

"Høringen var et godt initiativ, men desværre undveg mange af politikerne og de indkaldte eksperter at tage stilling til nogle af de sikkerhedsproblemer, der er forbundet med uranudvinding i Kuannersuit/Kvanefjeld", udtaler Mikkel Myrup, formand for Avataq, Grønlands Natur & Miljøforening. "F.eks. blev ejerforholdene i det australske mineselskab, Greenland Minerals and Energy Ltd., der skal stå for minedriften i Kuannersuit, ignoreret. Det samme skete for to år siden i Folketingets Udenrigspolitiske Nævn og i Inatsisartut, da spørgsmålet kom op dér. I lyset af den manglende vilje til at undersøge Kuannersuit-mineprojektet til bunds, klinger påstanden om, at uranaftalen lever op til de højeste sikkerhedsstandarder i verden, meget hul". [1]

Et af de mest bemærkelsesværdige oplæg kom fra Jørgen Wæver Johansen, borgmesteren for Kommune Kujalleq, der er hjemsted for Kuannersuit-uranmineprojektet. I modsætning til Vicedirektøren for Grønlands Økonomiske Råd og formanden for Udvalget for samfundsnyttig udnyttelse af Grønlands naturressourcer, der også var til stede, så han kun økonomiske fordele og ingen ulemper ved uranminedrift.

"Jørgen Wæver Johansen finder det også forkasteligt, at danske og internationale miljøorganisationer samarbejder med grønlandske miljøorganisationer og hævder, at de blander sig i interne grønlandske anliggender", udtaler Niels Henrik Hooge fra NOAH Friends of the Earth Denmark's Urangruppe. "Denne holdning finder man ofte hos politikere, der promoverer store industriprojekter med potentielt grænseoverskridende konsekvenser, hvad langt de fleste atomkraftrelaterede initiativer har. Borgmesteren kritiserer ikke, at de grønlandske myndigheder samarbejder med institutioner i Danmark som f.eks. DCE, GEUS og DIIS, når det drejer sig om at fremme betingelserne for uranminedrift. Men når grønlandske miljøorganisationer og miljøaktivister fact-checker de oplysninger, der gives herfra, i samarbejde med organisationer udenfor landets grænser er det pludseligt et problem. En del af de politikere, der medvirkede

til at ophæve uran-nultolerancen, var i øvrigt med til at bremse Kuannersuit-projektet tilbage i 1970erne og 1980erne og samarbejdede selv med danske miljøorganisationer”.

Blandt resultaterne af det grønlandsk-danske NGO-samarbejde er en resolution om ophævelsen af uranforbuddet, underskrevet af 48 miljøorganisationer over hele verden [2], og to internationale konferencer om uranmineprojektet, hvor internationalt anerkendte eksperter fremførte deres kritik af Kuannersuit-projektet [3]. Endnu en anerkendt ekspert, Gerhard Schmidt, gav en præsentation ved høringen i Grønlandsudvalget, hvoraf det fremgik, at projektet ikke lever op til miljøbestemmelserne i EU's Mineaffaldsdirektiv. Det betyder, at både den danske og den grønlandske regering accepter, at miljøstandarder, der er for lave til at kunne indføres i Danmark, fordi de strider mod EU-retten, kommer til at gælde i Grønland [4].

”Den største taber i denne sag bliver befolkningen i Narsaq”, udtaler Mariane Paviassen, forkvinde for Foreningen URANI NAAMIK/NEJ TIL URAN i Narsaq. ”Det åbne minebrud ligger få kilometer fra byen og det planlagte tailings-depot er tæt på drikkevandsforsyningen. Det er umuligt at forestille sig, at byen ikke bliver forurenet. I det hele taget er borgerne i Narsaq blevet dårligt behandlet: Vi er ikke blevet ordentligt informeret om de miljø- og sundhedsmæssige konsekvenser af mineprojektet og løftet om en folkeafstemning om Kuannersuit-mineprojektet er ikke blevet holdt. Der er stor arbejdsløshed i Narsaq, men fra kommunens side arbejdes der ikke for at skabe nye, alternative arbejdspladser, fordi man satser på, at mineprojektet bliver gennemført. Det skaber stor splittelse i befolkningen”.

Mikkel Myrups præsentation under høringen: kortlink.dk/ku35

Gerhard Schmidts præsentation under høringen: kortlink.dk/ku36

Mariane Paviassens tale under høringen: <http://kortlink.dk/ku37>

TV-dækning af høringen: <http://kortlink.dk/ku3c>

For nærmere oplysninger, kontakt:

Avataq (www.avataq.gl): Mikkel Myrup, tlf.: +299 22 84 23, e-mail: mikkelmyrup@post.com

Foreningen URANI NAAMIK/NEJ TIL URAN i Narsaq: Mariane Paviassen, tlf.: +299 25 01 69 e-mail: uraninaamik@outlook.dk

Nuup Kangerluata Ikinngutai /Nuuk Fjords Venner: Piitannguaq Tittussen, tlf.: +299 52 06 57, e-mail: polt@greenet.gl

Det Økologiske Råd (www.ecocouncil.dk): Christian Ege, tlf.: +45 33 18 19 33, (mob.) +45 28 58 06 98, e-mail: christian@ecocouncil.dk

NOAH Friends of the Earth Denmark (<http://noah.dk/urangruppe/>): Niels Henrik Hooge, tlf.: +45 21 83 79 94, e-mail: nielshenrikhooge@yahoo.dk og Palle Bendsen, tlf.: +45 30 13 76 95, e-mail: pnb@ydun.net

VedvarendeEnergi (www.ve.dk): Hans Pedersen, tlf.: +45 51 92 24 14, e-mail: pedersen@ve.dk

Noter:

[1] Johan Lund Olsen, Finn Sørensen, Mikkel Myrup, Niels Henrik Hooge, Palle Bendsen og Hans Pedersen, kronik i Information, 28/11 2013: Ingen kontrol med grønlandsk uran: <http://kortlink.dk/ku3d>
Se også: Svar fra Naalakkersuisoq for Erhverv og Råstoffer, Jens-Erik Kirkegaard, til medlem af Inatsisartut, Sara Olsvig, 20/12 2013: <http://kortlink.dk/ku3b>

[2] Pressemeddelelse fra Avataq, Det Økologiske Råd og NOAH Friends of the Earth Denmark, 2013: 48 miljøorganisationer opfordrer til at fastholde uran-nultolerance-politikken i Rigsfællesskabet: <http://kortlink.dk/ku38>

[3] Pressemeddelelse fra Avataq, Det Økologiske Råd, NOAH Friends of the Earth Denmark og VedvarendeEnergi, 2014: Internationale konferencer i Nuuk og København dokumenterer, at uranudvinding er problematisk: <http://www.ecocouncil.dk/en/udgivelser/artikler/energi-og-klima/2331-konference-dokumenterer-at-uranudvinding-er-problematisk>

[4] At projektet er strid med Mineaffaldsdirektivet, skyldes den planlagte deponering af mineaffaldet i Taseq-søen, der ligger højt oppe i afvandingssystemet. Her kan de giftige og radioaktive stoffer i affaldet med sikkerhed ikke holdes afsondret fra det omgivende miljø.
Link til Det Europæiske Mineaffaldsdirektiv: <http://kortlink.dk/ku3a>